

(2 Hours)

[Total Marks: 60]

Q1. Answer in two or three sentences. (Any 6)

24

1. Give any two examples of 'Enabling Statute'.
2. What do you mean by the term Statute?
3. Mention any two important purposes of Interpretation of Statute.
4. What do you mean by non-obstante Clause?
5. What is Constitutional interpretation of 'Ancillary Powers'?
6. What do you understand by the Maxim "Expressio Unius Exclusion Alterius"?
7. What is the purpose of statute conferring powers?
8. How should a Taxing Statute be interpreted?
9. Mention any two 'Internal Aids' of interpretation?
10. Distinguish between Substantive and Procedural Laws?

Q2. Short Notes (Any 2)

12

1. Statute must be read as a whole.
2. Effect of repeal of a statute in the light of Section 6 of General Clauses Act, 1897.
3. Principle of 'Noscitur -a-sociis.'
4. Importance of Welfare Statute.

Q3. Answer the questions on Situational problem. (Any 2)

12

1. Safety instruction card of a domestic airline said drinking is prohibited in the craft. Mr X, a passenger on board objected saying "it is violation of his rights as International flights permit drinks". Mr X has filed a case against airlines questioning validity of clause prohibiting drinks.
  - i. Argue in favour of airlines using rules of interpretation of statute.
  - ii. Argue in favour of Mr X using rules of interpretation of statute.
- 2) A statute conferring free and compulsory education to children between the age of 6-14 was questioned by Mr Y. He said that the statute is violating fundamental right to choose as it is making education compulsory for children. In this background answer the following.
  - i.) Discuss presumption of constitutionality of a statute.
  - ii.) Who has the onus to prove unconstitutionality? Give reasons to your answer.

3) Mr P, an employee took a bottle of water from the crate from from he was not permitted to take. The employer took disciplinary action against him and dismissed him for his conduct. The company's SOP prescribed Stealing as an offence punishable with dismissal from employment.

i.) Write about presumption of interpretation against intending injustice.

ii.) Are rules and SOPs made by the employer subject to interpretation by the Court? Give reason to your answer.

4) An Act was passed by the Parliament of India and which got assented on 1st April 2010 by the President of the country. The Act does not mention its date of coming into operation.

i.) When will the Act Come into force.

ii.) Section 5 of General Clauses Act, 1897 provides for commencement of statute. Discuss about Section 5 of General Clauses Act, 1897.

Q 4. Answer in detail. (Any 2)

12

1. Discuss in detail Heydon's rule of Interpretation.

2. Discuss Golden Rules of Interpretation in light of Joseph Shrine case.

3. Discuss following external aids to interpretation.

i) Dictionary

ii) History of legislation.

4. Discuss in detail doctrine of 'Prospective Overruling.'

(२ तास)

[गुण ६०]

Q1. खालील प्रश्नांवर दोन ते तीन वाक्यात उत्तर द्या. (कोणतेही 6)

24

1. सक्षम कायदा ची कोणतीही दोन उदाहरणे द्या.
2. 'विधान' या शब्दाचा अर्थ काय आहे?
3. कायद्याच्या स्पष्टीकरणाची कोणतेही दोन महत्त्वाचे उद्दीष्ट स्पष्ट करा.
4. 'नॉन-ऑब्स्टंट क्लॉज' म्हणजे काय?
5. सहायक अधिकारांची घटनात्मक व्याख्या काय आहे?
6. मॅक्झिम एक्सप्रेशिओ युनिस, एक्सक्लुशन अल्टेरिअस द्वारे तुम्हाला काय समजते?
7. कायद्याला अधिकार प्रदान करण्याचा उद्देश काय आहे?
8. कर आकारणी कायद्याचा अर्थ कसा लावावा?
9. इंटरप्रीटेशनच्या कोणत्याही दोन अंतर्गत साधनांचा उल्लेख करा?
10. वस्तुनिष्ठ आणि प्रक्रियात्मक कायदे यातील फरक ओळखा?

Q2. टिपा लिहा (कोणतेही 2)

12

1. कायदा संपूर्ण वाचला पाहिजे.
2. सामान्य कलम कायदा, 1897 च्या कलम 6 च्या प्रकाशात कायदा रद्द करण्याचा परिणाम.
3. नॉसिटर असोसिस चे तत्त्व.
4. कल्याणकारी कायद्याचे महत्त्व.

Q3. परिस्थिती विषयक समस्यांवरील प्रश्नांची उत्तरे द्या (कोणतेही 2)

12

1) देशांतर्गत विमान कंपनीच्या सुरक्षा सूचना कार्डमध्ये म्हटले आहे की यानात मद्यपान करण्यास मनाई आहे. मिस्टर एक्स, बोर्डावरील एका प्रवाशाने "आंतरराष्ट्रीय फ्लाइटने ड्रिंक्सला परवानगी न दिल्याने हे त्याच्या अधिकारांचे उल्लंघन आहे" असे म्हणत आक्षेप घेतला. मिस्टर एक्स यांनी ड्रिंक्सवर बंदी घालणाऱ्या कलमाच्या वैधतेवर प्रश्नचिन्ह उपस्थित करणाऱ्या एअरलाइन्सविरुद्ध गुन्हा दाखल केला आहे.

- i) कायद्याच्या व्याख्याचे नियम वापरून एअरलाइन्सच्या बाजूने युक्तिवाद करा.
- ii) कायद्याच्या व्याख्याचे नियम वापरून श्री X च्या बाजूने युक्तिवाद करा.

2) 6 ते 14 वयोगटातील मुलांना मोफत आणि सक्तीचे शिक्षण देणाऱ्या कायद्यावर श्री. वाय यांनी प्रश्न केला होता. ते म्हणाले की, हा कायदा मुलांसाठी शिक्षण अनिवार्य करत असल्याने निवड करण्याच्या मूलभूत अधिकाराचे उल्लंघन करत आहे. या पार्श्वभूमीवर पुढील उत्तरे द्या.

- कायद्याच्या घटनात्मकतेच्या अनुमानावर चर्चा करा.
- असंवैधानिकता सिद्ध करण्याची जबाबदारी कोणाची आहे? तुमच्या उत्तराची कारणे स्पष्ट करा.

3) श्री पी, एका कर्मचार्याने क्रेटमधून पाण्याची बाटली घेतली ज्यातून त्याला घेण्याची परवानगी नव्हती. मालकाने त्याच्यावर शिस्तभंगाची कारवाई केली आणि त्याच्या वर्तनासाठी त्याला बडतर्फ केले. कंपनीच्या SOP ने चोरीला नोकरीतून काढून टाकण्यासह दंडनीय गुन्हा म्हणून विहित केले आहे.

- अन्यायाच्या विरुद्ध अर्थ लावण्याच्या गृहीतकाबद्दल लिहा.
- नियोकृत्याने बनवलेले नियम आणि SOPs हे न्यायालयाच्या स्पष्टीकरणाच्या अधीन आहेत का? तुमच्या उत्तराचे कारण लिहा.

4) भारताच्या संसदेने एक कायदा मंजूर केला आणि त्याला देशाच्या राष्ट्रपतींनी 1 एप्रिल 2010 रोजी संमती दिली. या कायद्यात त्याच्या अंमलबजावणीच्या तारखेचा उल्लेख नाही.

- कायदा कधी लागू होणार.
- सामान्य कलम कायदा, 1897 च्या कलम 5 मध्ये कायदा सुरू करण्याची तरतूद आहे. सामान्य कलम कायदा, 1897 च्या कलम 5 बद्दल चर्चा करा.

Q4) तपशीलवार उत्तरे द्या. (कोणतेही 2)

12

- हेडॉनच्या इंटरप्रिटेशनच्या नियमाची तपशीलवार चर्चा करा
- जोसेफ श्राइन प्रकरणाच्या प्रकाशात स्पष्टीकरणाच्या सुवर्ण नियमांची चर्चा करा.
- अर्थ लावण्यासाठी खालील बाह्य सहाय्यांची चर्चा करा.

1) शब्दकोश

2) कायद्याचा इतिहास

- संभाव्य ओव्हररूलिंगच्या सिद्धांतावर तपशीलवार चर्चा करा. (स्पष्टीकरण लिहा.)